

ΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ

Ο ΤΥΠΟΣ

Είπε λυπηρό να βλέπουμε κανείς τόση σωρεία εφημερίδων και να βλέπουμε πάλι κάποιο προορισμό ανεκτέλεστο. Ο προορισμός του τύπου για την Ελλάδα σήμερα, πρέπει να διαφέρει από τον προορισμό του Ευρωπαϊκού τύπου, και εδώ έπεσαν έξω, όσοι νόμισαν πως θα δουλέψουν την πατρίδα, αν ακολουθήσουν τον Ευρωπαϊκό τύπο. Ο τύπος για μας έπρεπε να είναι σχολειό. Αυτό πρέπει να καταλάβουν όσοι δεν καταλαβαίνουν πως ο τύπος μάς έβλαψε και μάς βλάπτει. — Δεν μπορώ να ξεράσω ακόμα τα του πολέμου. — Ποιό σύνταγμα ξεκίνησε για τα σύνορα και πόσο στρατό έχουμε, τ' μάθαινε ο έχτρος από τις εφημερίδες, καθώς μαθαίνουν οι Δυνάμεις και τι σκέπτεται ο Προϊσχυρισμός και ποιά πολιτική ακολουθεί ο Βασιλιάς. Και κείνοι που πήγαν να σκοτώσουν τότε τον Βασιλιά από τις εφημερίδες παρακινήθηκαν. Δηλαδή ο τύπος έπαιξε ένα ρόλο ενθουσιώδη προδοτή και ήθικου ατύτου βασιλοκτονίας σ' αυτήν την περίσταση.

Και μήπως μεθαύριο δε θα έχουμε τα ίδια; — Προχτές ακόμα για ποιόνε έβγαλαν εντάλματα συλλήψεως, τ' μαθαίνανε οι ένοχοι πρωί-πρωί από τις εφημερίδες.

Αντί να βοηθήσουν τη δικαιοσύνη, τη Κυβέρνηση και το στρατό, αντί να καθυστερήσουν τα πνεύματα, αντί να καταπολεμήσουν την αναρχία, το έναντιον εξερεθίζουν τα πνεύματα, ρίχνουν λάδι στη φωτιά, ανάβουν πυρκαϊά, και ύστερα επιτίθενται κατά των άλλων και τους κατηγορούν πως δεν κάνουν τη δουλειά τους. Αλλά σύ, κύριε τύπε, κάνεις τη δική σου; Βεβαιώσου πρώτα για αυτό και ύστερα θα έχεις το δικαίωμα να κατηγορήσεις τους άλλους. Γιατί αλλιώς μπορεί να σου 'π'η κανείς, πως όποιος κατηγορεί τον άλλον, το κάνει για να σκεπάσει τις πομπές του.

Γιατί όμως δεν εκτελεί ο τύπος τον προορισμό του, και παραπονιέται πως ζημιώνεται;

— Διότι λίγα φύλλα είναι αληθινά ανεξάρτητα, φιλελεύθερα και πατριωτικά. Τα περισσότερα δουλεύουν το κόμμα.... και την κυκλοφορίαν.

Γιατί δεν έσκέφθησαν οι κ.κ. Διευθυνταί ότι μπορεί οι περισσότεροι Έλληνες να είναι ανεξάρτητοι;

Γιατί κι ο τύπος εκρέματε το κοινό συμφέρον, το συμφέρον της πατρίδος, απ' το άτομικό;

Και ζητάει κι ο τύπος, όπως κι οι πολιτικοί μας, να κολακεύει αντί να πάρη το σφυρί και να χτυπή;

Γιατί να είναι όλοι ρεκλαμαδότες και να μη σκέπτονται το κακό που προξενούν, μόν' σκέπτονται πως να γράφουν, ότι: η δική μας ή εφημερίδα πρωτοδημοσίευσε τούτο και κείνο, μόν' σκέπτονται να γράφουν μπροστά στο φύλλο: η δική μας ή φυλλάδα έχει αναμφισβητήτως και αδιαφιλονεικώς την πρώτη κυκλοφορία!! και να δημοσιεύσουν και επίσημα έγγραφα του κ. αρχιπράκτορος;

* *

Να λοιπόν τ' αποτελέσματα του προορισμού του τύπου! Οι σκοτωμοί του Βασιλιά και το κλείσιμο των ψηφοφόρων του Πειραιώς μέσα σε μια μάνδρα.

Μήν 'πείτε όμως πως φταίει ο φτωχόκοσμος. Φταίνει πρώτα-πρώτα οι πολιτικοί μας που έπωφελούνται της δυστυχίας και της ανάγκης των φτωχών. Και τους κακοσυνήθισαν και τους ταπεινώσαν σε τέτοιο σημείο. Ύστερα φταίει ο τύπος που σκοτώνεται για τις ψεύτικες τις περισσότερες φορές ειδήσεις, και δεν γράφει και δυό λόγια για την ανάπτυξη του λαού και για να βγάλη τη φτωχολογιά απ' τη ήθικη λάσπη, που την έριξαν οι πολιτικοί μας.

* *

Ποιά εφημερίδα έχτυπησε το έλεεινο και αξιοθρήνητο για μας συνήθιο ν' αγοράζονται οι ψήφοι; Ποιά έγραψε για να διδάξη σ' αυτούς που πουλιούνται, ότι το είκοσιπεντάχρονο και εκατοστήχρονο που πέρνουνε είναι φωτιά στα χέργια τους, γιατί όποιος δίνει, δίνει για να τ' πάρη με τόκο, και όποιος πολιτικός αγοράζει ψήφους. Θα 'π'η πως δεν είναι άξιος, γιατί μόνο του όμολογεί πως δεν αξίζει και ζητάει με το χεῖμα να πάρη αξία; Και να τους 'π'η να μὴν πουλιούνται, όπως πουλιέται ή πόρνη;

Γιατί ή ελευθερία των και ή φιλοπατρία των δεν αγοράζεται. — Η πατρίδα τους έδωσε το μεγαλύτερο δικαίωμα που υπάρχει να διαλέγουν και διορίζουν μόνοι τους τον άρχοντά τους.

Λοιπόν ή μη κληροδοτήσουν, για ένα είκοσιπεντάχρονο τ' σκαβιά στα παιδιά τους.

Τ' έγραψε καμιά εφημερίδα αυτά; Είπε καινά διαφέρει το πράμα όταν τ' διαβάζουμε είναι το ίδιο όπως να είναι κανείς κολασμένος και δεν το

πολυσκέφτεται, μά σαν του 'π'η ο άλλος τα άμαρτήματά του, τότε το καλοξετάζει.

Και έτσι εξαερεθίζονται οι τίμιοι και ανεξάρτητοι, λουφάζουν οι πουλημένοι και το κακό περιορίζεται, και σιγά-σιγά ξεκόβεται.

ΟΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΟΤΩΜΟΙ

Έκτος των ειδήσεων, των κυρίων λεγόμενων άρθρων, που πάντοτε θα είναι ή λιθάνι για τον άρχηγό του κόμματος που υποστηρίζει ή βρυσίδα δυνατό για τον άρχηγόν του αντίθετου κόμματος, ούτε μια γραμμή δεν έχουν οι εφημερίδες μας για την ανάπτυξη και όρθή όδηγία του λαού.

Πως λοιπόν να συγκρατηθ' ή λαός; πως να μη παρασυρθ' από τους κρεμασμένους απ' το κόμμα; Ποιά εφημερίδα έγραψε να εξορκίση τους ανεξαρτήτους να μη πηγαίνουν στις διαδηλώσεις;

Όλες όμως είχαν γιομάτες τις στῆλες των από τις λεπομέριες των διαδηλώσεων.

Και ποιά το έπ'ηρε δουλειά να ενισχύση την αστυνομία για να απαγορέψη τις διαδηλώσεις;

Ποιά αφίερωσε τις στῆλες της για την ανάπτυξη της ιδέας ότι οι διαδηλώσεις δεν σημαίνουν τίποτα για έναν ανεξάρτητο;

Καμιά!

— Γιατί καμιά δεν είναι αληθινά ανεξάρτητη. Αλλά έχουν συμφέρον όλοι, να ερεθίζουν τον κόσμο με τις ψευτιές και με τα κόλπα και τ' παίζουν μαζή με τους πολιτευμένους σατανικό παιχνίδι.

Αυτά ξέρουν να γράφουν οι εφημερίδες.

Για να υποστηρίξουν όμως την άρχή και εξασφαλίσουν σένα, ή ελευθερία και ανεξάρτητη πολιτα, δεν ξέρουν.

Δεν ξέρουν να γράφουν τί χρυστάς όταν πηγαίνεις με τη γυναίκα σου και τα παιδιά σου στο δρόμο να βρεθ' μέσα στη φωτιά;

Η νομίζεις πως άμα αδικασκοτωθ' θα περιμένης δικαιοσύνη και τ'άρεστα;

Η άρχή σε τέτοιες περιστάσεις ούτε προβλέπει ούτε προλαμβάνει.

Γιατί αν πράγματι θέλη να προλαμβάνη όταν είδε τους κουτσαβάκηδες μαζεμένους σ' ένα οικόδοτο μέρος δεν θα έπήγαινε να ζητάη μεσιτιές απ' άλλους, μόνο θα τους έπικνε όπλοφορούντας και θα τους φυλάκωνε.

Έρχεται όμως σε σένα τον ήσυχο πολίτη ύστερα να εφαρμόση τον περί όπλοφορίας νόμο.

Αυτός ο νόμος δεν σκεφτήκανε, ότι δεν προ-

ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΠΛΑΤΩΝΑ

Ο ΚΡΙΤΩΝΑΣ

Μεταφρασμένος από τον Γ. Γ. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΣΑΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καταδικασμένος ο Σωκράτης από τους Αθηναίους να πι' το κώνειο, δε θανατώθηκε παρ' μόνο ύστερ' από τριάντα μέρες, για την εξής αίτια: Μια μέρα πριν από τη δική έτυχε ν'ανε στεφανωμένος για ταξίδι: το πανηγυρικό καράβι πουστέλναν κάθε χρόνο οι Αθηναίοι στη Δήλο, όπως είχαν ταμένο στον Απώλλωνα, από τον καιρό άκομ'η του Θητιά. Και έπειδή ο νόμος το έμποδισε, να θανατώνονται οι κατ'άξιοι στον καιρό έλειπε

το καράβι: τούτο, γι' αυτό έπρεπε και για το Σωκράτη να περιμένουν το κυριό του καραβιού από τη Δήλο, και τον είχαν τόσες μέρες φυλακή. Γιατί άργούσε πολλές φορές να γυρίση σ'αν γύχαινε να το έμποδίσουν οι άνεμοι.

Στο διάστημα αυτό που καθύονταν φυλακή ο Σωκράτης, δεν έπαθαν οι φίλοι του να τον παρακινούν να τον στρίψη κρυφά. Μά με κανέναν τρόπο δεν μπόρεσαν να τον καταφέρουν, γιατί τούτο ήταν ενάντιο στα φρονήματα του Σωκράτη και στο φέριμο πουδεις τ' όλη του τη ζωή και στη διδασκαλία που έδασκε.

Από τους καλλίτερους φίλους του Σωκράτη ήταν κι' ο Κρίτωνας, ο πειθ παλίδς και πειθ αγαπημένος, στην ήλικία του άπ'ανου κάτου (ο Σωκράτης σ'αν πέθανε ήταν 70 χρονών) και πλούσιος. Αύτουνο' του Κρίτωνα την ύστερνή πειθ προσπάθεια για να κίνη το Σωκράτη να σύγη, μάς περιγράφει ο Πλάτωνας σ' αυτό του το διάλογο που υποτίθεται πως γίνεται τα ξεμερώματα της 20 'Ιουνίου του 399 π. Χ., μέσα στη φυλακή.

Δίνει όδρο ο Κρίτωνας στο δεσμοφύλακα και μπαίνει στη φυλακή, νύχτ' ακόμα ένθ' ο Σωκράτης κοιμούτανε μ' όλη του την άταραξία. Τον αφίνει να ξυπνήση μονάχης του και νύχρηση την όμιλία. Στενοχωρημένος ο Κρίτωνας, άτάραχος ο Σωκράτης. Άκούει δίχως να τρομάξη, πως το καράβι έφταξε στο Σούνιο και πως βιάζει ο καιρός, μάλιστα δηγ'ται ένα όνειρο, που'χε δει τη νύ-

χτα, στον Κρίτωνα. Έκείνος στην άρχή του το ζήτησε σ'α χάρη για τους φίλους του, να κυττάξη να χτυπήση, και βλέποντας πως δεν κίνει τίποτα, του αναφέρει και για τα παιδιά του, πως είν' άδικο και άπρεπο αυτό που θα κίνη, να ν'άρχηση πεθαίνοντας στους πέντε δρόμους. Μά ο φιλόσοφος δεν τάκούσε όλ' αυτά: «Μόνο στο σωστό και στο δίκαιο μπορώ να πεισθώ» λέγει στον Κρίτωνα, κι' άρχίζει να εξετάξη ποιά είναι το σωστό και δίκαιο. Έτσι πλέχεται από 'δώ και πέρα το κυριότερο μέρος του διαλόγου, γεμάτο από χρυσές γνώμες. Το πειθ χτυπητό κομμάτι είν' εκεί που προσωποποιούνται οι νόμοι (Κερ. 11 κ' εξής), όπου και μια θαυμάσια όμιλία για τα χρέη του κάθε πολίτη στην πατρίδα και στους νόμους. Ένα ένα στα με τ'άξη του παρασταίνει ο Σωκράτης, αναγκάζεται να τ'α παραδεχ'η ο Κρίτωνας, ως που τελευταία πειθ όμολογεί πως το δίκιο τ'όχι ο Σωκράτης και πως πρέπει να γίνη όπως προτάζει ο Θεός. Έδώ και τελειώνει ο διάλογος.

Πρόσωπα του διαλόγου: Σωκράτης και Κρίτωνας.

Ι. Σ. Τέτοια, όρα πως έδω, Κρίτωνας; Η δέν είναι πειθ πρώτ;

Κ. Και πολύ μάλιστα.

Σ. Ποιά όρ' άκριβώς;

Κ. Νύχτα, κοντά να χαράξη.

στατεύει τους φιλησυχούς και υποτακτικούς στους νόμους, πολίτας, αλλά τους ταραξίαις και κακοποιούς. Ο φιλήσυχος δεν φέρει όπλα. Ο άλλος που δεν έχει για τίποτα την φυλακή, είτε υπάρχει νόμος είτε δεν υπάρχει, αυτός το πιστόλι και την κίμα θα την έχει στη μέση του.

Τι συμβαίνει λοιπόν έτσι;

Το έζη: ότι οι ειρηνικοί και φιλήσυχοι αφήνονται έρμαιο στα κακοποιά στοιχεία, διότι δεν έχουν τα μέσα ούτε για να υπερασπίσουν τη ζωή τους.

Όποτε η Αρχή είναι ακόμα σε θέση να τους υπερασπίσει.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΑΣ

Έχουμε πολιτικούς άνδρες, έμεεις, και σκοτώνουν και σκοτώνονται για να καταλάβουν την Αρχή. Τρέχουν δεξιά και αριστερά ψηφοθηρώντας, άπα- τώντας και απατώμενοι.

Ο άληθινός μεγάλος άντρας δεν βρίναι κάλπη, άλλ' άλλοι τον προτείνουν, δεν τρέχει να κολακεύη, μόν' κέφτεται εάν θα ρανη άξιος της άποστολής του γνωρίζοντας ότι το να διοική κανείς είναι το δυσκολώτερο πράμα. Θα πη κανείς, ότι έτσι αφήνουμε το στάδιο ελεύθερο για τους επιτηδείς και άνικάνους. Άλλά στον κατήφορο που πήραμε δεν μπορεί τίποτα να μεί σταματήσει.

Το καλλίτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να ρτάσουμε στο βάθος μια ώρα αρχύτερα. Να ξεκαθαριστούμε και να αρχίσουμε να αναβαίνουμε πια σιγά-σιγά και σίγουρα.

Γιαυτό ήταν κακό για την Ελλάδα που δεν βγήκαν οι Σαμφάκος ένας κι ο Ράλλης ο μπο- γιαντζής δύο, σύμβουλοι.

Έχω όμως μια ιδέα—Να τους βγάλουμε και τους δύο βουλευτάδες.

Έτσι τουλάχιστον θα δώσουμε το καλλίτερο μάθημα στους πολιτικούς μας.

Και μπορεί αυτό να βγῃ σε καλό για μας.

Γιατί αυτοί τουλάχιστο δε θα μᾶς κοροϊδεύουν, θα τους κοροϊδεύουμε, Να μια ωφέλεια άμέσως-ά- μέσως.

Δεν θα έχουμε έτσι ούτε πολιτικά προγράμ- ματα, ούτε υπερμπλοκόνους λόγους για τον κίν- δυνό των θεσμών, ούτε κορδόνια, ούτε δολοφόνους και ύστερα ύπουργιλίκια. Κι' αυτό όλα γίνονται γιατί δεν υπάρχει διάκρισις ψήρου.

Σ. Άπορώ πως έγιν' η γνώμη του δεσμοφύ- λακα να σκόνηξη.

Κ. Έχουμε σχετιστή, Σωκράτη, πια, με το να πολυσυγνώζω εδώ, κ' έξω από τούχει φέξει και κᾄτι από μένα.

Σ. Και είναι λίγη ώρα, που ήρθες, η πολλή;

Κ. Είναι κάμποση ώρα.

Σ. Τότε γιατί δε με σήκωσες εσύ, παρά κά- θεσαι και δε μιλάς;

Κ. Κέγω, μά το Δία, Σωκράτη, δεν τόθελα να κάθωμ' έτσι άγρυπνος και λυπημένος. Μά κ' έ- σένα, πολύ ώρα τώρα, σε θαυμάζω βλέποντας πόσο γλυκά κοιμάσαι κ' επίτηδες δε σε σήκωνα, για να περνᾷς όσο το δυνατό πιο εύχρηστα. Και τί να σου πῶ; Πολλές φορές και προητέρα, σ' όλη σου τη ζωή, σε καλοτύχισα για την καρδιά που έχεις, μα πολύ πειότερο τώρα, σ' αυτή σου τη σφοδρά, που τόσο εύκολα και τόσο ήμερξ την υποφέρεις.

Σ. Γιατί κι' αταίριαστο θάταν, Κρίτων, να- γαναχτώ σε τέτοια ηλικία, αν είν' ανάγκη τώρα πια να πεθάνω.

Κ. Κι' άλλοι, Σωκράτη, πούχουν τα δικά σου χρόνια πέφτουν σε τέτοιες σφοδρές, όμως η ηλικία καθόλου δεν τους βοηθάει, να μην άγαναχτούν για τη δυστυχία όπου βρίσκονται.

Πολλοί πάνε μεθυσμένοι και άλλοι πουλη- μένοι.

Πῶς λοιπόν να έχουμε πολιτικούς άληθινά, και όχι κατά φίλον όνομα, άνδρες;

Μπορούν με αυτές τὰς συνθήκας να έργασθουν οι κάλοι και οι έλεκτοί;

Χάνονται μέσα στον λαβύρινθο και στον ω- κειανό της συναλλαγῆς και της αντιδράσεως.

Ο λαός σπταίει για αυτό, και τούτου πάλι αίτία είναι η άμάθεια.

Έτσι συνειθίσανε το λαό και αυτός τους πλη- ρώνει με το ίδιο νόμισμα.

Πῶς θα διορθωθούμε, είναι ζήτημα που δεν μπορεί να λυθῇ έτσι εύκολα. Το βέβαιον είναι πως με τὰς συνθήκας που πολιτευόμαστε είναι φυσικά αδύνατο να έχουμε πολιτικούς άνδρες. Άς το σκεφθούμε πολυ-πολυ σοβαρά και άς μη πέρνουμε έτσι εύκολα γι' άπειτα τα σπουδαιότερα ζητήματα.

Άς μη επιτρέπουμε τέτοιες βρισιές, να θέλουν ένας Σαμφάκος και ένας Ράλλης ψήφους.

Και έμεεις να το πέρνουμε στας τεία.

ΠΑΣΧ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Στο Λύον της Άμερικῆς δοκιμάστηκε τε πόσην ώρα το γληγορώτερο μπορούσε να κατασκευαστούν ένα ζευγάρι παπούτσια. Δούλεψαν 51 έργατες, 42 μηχανές και κολ- λήθηκαν 100 διαφορετικά κομμάτια. Τα παπούτσια γίνανε σε 13 λεπτά.

Άν κάθε μέρα κινῷ από τη Λόντρα ένα βαπόρι για την Άμερικη κ' ένα κάθε μέρα από την Άμερικη για την Λόντρα, και το ταξίδι γίνεται σε 10 μέρες, πόσα βαπόρια θ' άπαντήσαι στο δρόμο του το βαπόρι της Λόν- τρας;

Παιδί. Κύριε άσκαλε, τί θα πη θάμσ;

Δάσκαλος (βήχοντας). Θάμα... θάμα θα πεί... (του δίνει μια σφαλίτσα καλή). Ένοιωσες, παιδί μου, άπτη τη σφαλίτσα;

Παιδί (κλαίγοντας). Να... γιατί με δέρνεις;

Δάσκαλος. Νά, παιδί μου, για να σου ξεγησῶ, γιατί ε δεν τον ένοιωθες τον μπάτσο άπτό θα εΐτανε θάμα.

Παραστάτης (γέρος). Πόσο έχουν τα λεμόνια;

Μανάθης. Τρία μια δεκάρα.

Σ. Είν' όπως τά λες αυτά. Μά για ποιό λόγο ήρθες τόσο πρωί;

Κ. Εΐδηση φέρνοντας, Σωκράτη, θλιβερή, όχι για σένα, καθώς μου φαίνεται, μα για μένα κι' ό- λους τους φίλους σου, θλιβερή και βαρυσά, που εγώ, πολύ δύσκολα, θαρῶ, θα μπορέσω να την υποφέρω.

Σ. Και ποιά είν' αυτή; είναι πως έφταξε το καράβι από τη Δῆλο, που άμα φτάξῃ, είμαι για θάνατο;

Κ. Δεν έφταξ' άκόμη, είν' η άλήθεια, κρι- νοντας όμως άπ' όσα λένε μερικοί πούρθαν άπ' το Σούνιο και τάφισαν εκεί, πάω να πιστέψω πως θάρθῃ σήμερα. Φανερό είναι τούτο άπ' αυτές τις εΐδησεις και να που αύριο θα είν' άνάγκη, Σω- κράτη, ναρίσης τη ζωή.

Π. Σ. Μά, η ώρα η καλή, Κρίτων. Άν έτσι άρσει στους Θεούς, έτσι άς γίνη. Όμως, μ' όλ' αυτά έχω την ιδέα πως δε θάρθῃ σήμερα.

Κ. Άπό που το συμπεραίνεις;

Σ. Θα σου πῶ. Ξέρεις, πως πρέπει να πεθάνω την κατόπι μέρα από κείνη που θάρθῃ το καράβι.

Κ. Ναί, καθώς λέν' εκείνοι π' άνακατεύονται σ' αυτά.

Σ. Στοχάζομαι λοιπόν πως αυτό δε θάρθῃ τη έρα πουνε μπρός μας, παρά την Άλλη. Το συμπε-

Παραστάτης. Πῶς άκρίβηναν! Στο καιρό μου μᾶς τὰ πετούσαν: χάρισμα στο κεφάλι.

Στο Μέγα Σπήλαιο (ιστορικό)

Ταξιδιώτης (που είχε φτάσει νύχτα). Και δε μου λές, γέροντα, από που πέφτει εδώ η άνατολή;

Καλόγερος. Η άνατολή εδώ πέφτει από και κάτω... βορρηνά...

Σε ξενοδοχείο, (ιστορικό)

Άγγλος (παίρνοντας όλες τις φρούλας του τραπε- ζιού) Άφραίο όπωρικὸ οί φράουλες! Μ' άρέσουν πολύ.

Γάλλος. Σωστό, άλλα μᾶς άρέσουν κι' έμας.

Άγγλος. Όχι, ότο έμένα.

Μιμή. Δε μου λές τί άνθρωπος είναι ο Νινής;

Ειδής. Άνθρωπος πολὺ ταχτικός.

Μιμή. Τι μου λές πως είναι ταχτικός; Άνθρωπος;

Έχτες εγώ τον είδα μεθυσμένο.

Ειδής. Μάλιστα, μεθᾶ ταχτικά κάθε μέρα.

Λέν πως ο Κόντε Βοζγκας είναι άνθρωπος πολὺ άφαι- ρημένος. Ότα γεννήθηκε το πρώτο του παιδί, το πήγε νάν του το δείξει η μαμή και τότε βρήκε βυθισμένο σε διάβασμα. Σάν κατόρθωσε νάν τον ξυπνήσει, έρριξε ο Βοζγκας το βιβλίο κατου και πήρε το παιδί του στα χέ- ρια. Έκείνη την ώρα όμως παρουσιάστηκε ένας του φί- λος που δεν είχε δεί καιρό, και θαρῶντας πως κρατούσε το βιβλίο, τινάξε κάτω το μωρό κι' έτρεξε να καλοσω- ρίσει το φίλο του. Δηγοῦνται και για το Ακρονταίνο πως είχε προμερα άφαιρημάδα, και μια φορά γυρίζοντας από λείψανο φίλου του πήγε στο σπίτι του πεθάνοντος και ρώτησε πως πηγαίνει ο άρρωστος.

Πατέρας (στο παιδί του που έχει πονοδοντο). Μήν κλαίς, παιδί μου, μήν κλαίς. Θα περάσει, κι' εγώ θί σου πάρω ένα όραίο όδοντο.

Παιδί (κλαίοντας). Τότε να μου πάρης όδοντια... τίν της μητέρας... που νάν τα βγάλω τάν μου πονούν.

Κώστας (συλλογιζόμενος). Δανείζεις και φταίς αΐμα να πάρης τόν πορᾶ σου πίσω.

Χρήστος. Κι' έχεις πολλά να λάβης;

Κώστας. Όχι, να δώσω!

Παραστάτης. Άκούω πως το δράμα σας το καινού- ριο έχει κ' ένα γίγα μέσα. Ήρθα να σᾶς ζητήσω αυτό το πρόσωπο. Νομίζω θα πετύχω, είμαι κατάλληλος.

Θεατρώνης. Κατάλληλος! Μά εσύ δεν έχεις έναμίσου μέτρο άνάστημα, και γίγας θαρρείς πως είσαι;

Παραστάτης. Μάλιστα, είμαι ο μικρότερος γίγας του κόσμου.

Παρθεφώνη. Έγω θέλω τόν άντρα μου παλιόρα. Ο άντρας που θα με πάρει θα έχει όύρος, τολμη...

ραίνω από να όνειρο, πούδα λίγο προητέρα, αυτή τη νύχτα και φαίνεται πως άπάνου στην ώρα δε με ξύπνησες.

Κ. Κι δε μου λές, τί ήταν τόνειρο;

Σ. Εΐδᾶ πως μια γυναίκα όμορφη και καθώς πρέπει, σ' άσπρα ντυμένη, άφου ήρθε κοντά μου πως με φώναξε και μουπε Σωκράτη.

την τούτη μέρα θα φτάξῃς τη Φθία με τα παλιά χωράφια.

Κ. Παράξενο τόνειρό σου, Σωκράτη.

Σ. Ξάστερο όμως, σάν που δείχνει σε μένα, Κρίτων.

ΠΙ. Κ. Πολύ, καθώς φαίνεται. Μόν' ω εύλογη- μένε Σωκράτη, άκου με και τῶρ' άκόμη και κύτταξε να σωθῇς γιατί σ' έμένα, αν πεθάνης εσύ. δε θάνε ένα μόνο το κακό. Έξόν που θα στερηθῶ έναν τέ- τοιο φίλο, που σάν αυτόν εγώ ποτές μου δε θα έρω, θα στοχαστούν και πολλοί, που δε μᾶς ξέρουν καλά έμένα κ' έσένα, πως ενώ μπορούσα να σε γλυτώσω, αν ήθελα να ξοδέψω χρήματα, το άμέ- λησα. Και μά την άλήθεια, μπορεί να γένῃ πειό- τερη ντροπή, από το να φαίνεται κανείς πως έχει καλλίτερα τα χρήματα παρά τους φίλους; Γιατί δε θα το πιστέψῃ ο κόσμος, πως εσύ ο ίδιος δε θέλησες να φύγῃς από δῶ, ενώ έμεεις είμασταν πρόθυμοι.

Ελένη. "Ετσι μου φαίνεται κι' εμένα.

Μεγάλος μίστορης ο Ρούμπενς ως τόσο, λέει ο κύριος Γιάννης της καρά Γιάννας στο Μουσείο. Μιά βουρτσάκι, και σου κάνει το γέλοο κλάμα!

— Αυτό δα το κάνει κι' ο δάσκαλός μας! παύεται και λέει το Γιαννοπούλο.

Κι' ακούγω πως η Κυρία Πανταγότα είναι πολύ-ξερη γυναίκα.

— Πολύξερη, λέει: "Η μαγέρισσά της έκαμε κι' όλες τις φαμελιές της γαιτονιάς.

— Βλέπω κι' έχετε φυλακτήρι, Κυρία μου.

— Μάλιστα, είναι από τὰ μαλλιά του τυζόγου μου.

— Μά ο τυζόγος σας ζή' ακόμα!

— Ναί, μά τὰ μαλλιά του πένε.

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

BYZANTINOS ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

Ο ΟΨΑΡΟΛΟΓΟΣ

(Από τὸ καινούριο βιβλίο τοῦ κ. Κρουμπάχερ: Das mittelgriechische Fischbuch).

Βασιλεύοντος τοῦ πανενδόξιστου Κήτου καὶ ἀνθυπατεύοντος τοῦ παραβλέπτου Διόφινου, συνεδριάζοντες δὲ Ὁρκίονος τοῦ μεγάλου δομεστικού, Σιφίου τοῦ πρωτοστάτου, Κεφάλου τοῦ ἐπικέρνου, Ψηφίου τοῦ λογαριῶ, Λαβρακίου τοῦ καϊδαροῦ, Γλανίου τοῦ λογοβότου, Σουακίου τοῦ παρακοινομένου καὶ Ὀστρείδου τοῦ καυτοφύλακος

καὶ ἦλθεν ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακίτουρνα καὶ ἀνήγγειλαν πρὸς τὸν βασιλεῖα, ὅτι ὁ Τζήρος ὁ λειψαξούγγιος μετὰ Τριχέου τοῦ κόμματος ἐβουλεύσαντο κατὰ τῆς βασιλείας σου. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Κήτος εἶπε πρὸς τὴν Συναγρίδα: Ψευδὺς ἀνήγγειλες, Συναγρίδα, πρὸς τὴν βασιλείαν μου.

εὐθύς γοῦν ἐξεπλήθυνεν καὶ ὁ κύριος Ὁμύδιος μετὰ μαύρης στολῆς τοὺς λόγους ἀποκρινόμενος: Μὰ τὴν ἀδελφὸν μου τὸν Καλαμάριον καὶ τὸν ἀνεψιὸν μου τὸν Κτένιον καὶ τὸν συμπέθερόν μου τὸν Πάγγουρον, ἀληθῶς ἔφη ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακίτουρνα πρὸς τὴν βασιλείαν σου.

ὁ δὲ βασιλεὺς Κήτος πρὸς τοὺς παρεστώτας ἔφη: Σεβαστὲ Στάκε καὶ Θύννα καὶ Βόσκανε, προκαθήμενε τοῦ βουτταρίου. Βαρβαμέχουμε καὶ ἐπαρχε Τοῦρνα, Ὑόκα καὶ Φιλόμυλα, Ἀθερίνα καὶ Τρουγόνα, Ρίνα καὶ Βάτε, οἱ καὶ τὰς βίδλους κρατεῖτε.

Σ. Μά, ὦ καλότυχε Κρίτωνα, γιατί τόσο νὰ μᾶς μέλη γιὰ τὸ τί θὰ πῇ ὁ κόσμος; Ξέρεις πῶς οἱ διαλεχτοί, ποὺ ἀξίζει πειότερα νὰν τοὺς νοιαζόμαστε, ὅπως γίνονται τὰ πράματα' αὐτά, ἔτσι καὶ θὰν τὸ παραδεχτοῦν πῶς γένηκαν.

Κ. Κι' ὅμως καλὰ τὸ βλέπεις, Σωκράτη, πῶς εἶν' ἀνάγκη νὰ μᾶς μέλη καὶ γιὰ τὴ γνῶμη τῶν πολλῶν. Νὰ τὼρ' αὐτὴ ἡ συμφορὰ ποὺ δείχνει φανερά, πῶς μποροῦν οἱ πολλοὶ ὄχι τὰ μικρότερα, μὰ τὰ μεγαλύτερα κακὰ νὰ φέρουν, ὅταν πάρουν κανένα στὸ στόμα τους.

Σ. Μακάρι, Κρίτωνα, νὰ μπορούσαν οἱ πολλοὶ νὰ κάνουν τὰ μεγαλύτερα κακὰ, γιὰ νὰ μπορούσαν τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὰ μεγαλύτερα καλὰ. Θάταν πολὺ καλὸ τοῦτο. Μὰ τώρα δὲ μποροῦν οὔτε τὸνα οὔτε τᾶλλο· γιατί βέβαια οὔτε γνωστικὸ ἔχουν τὴ δύναμη νὰ σὲ κάνουν οὔτε ἀμυαλό, παρὰ κάνουν ἐκεῖνο μόνο ποὺ τοὺς κατέβη.

IV. Κ. "Λς εἶν' αὐτὰ ἔτσι ὅπως τὰ λές' μόνο πέ μου τὸ ἔξης, Σωκράτη. Μήπως ἀραγε ἔχεις τὴν ἐννοια γιὰ μένα καὶ τοὺς ἄλλους φίλους σου, ἂν ἐσὺ βγῇς ἀπὸ τὸ πέρα, μὴν τύχη καὶ μᾶς βάλουν σὲ μετελάδες οἱ συκοφάντες ποὺ σὲ φευγατίσαμε ἀπ' ἐδῶ, κι' ἀναγκαστοῦμε ἡ ὅλη μας τὴν περιουσία νὰ χάσουμε ἢ πολλὰ χρήματα ἢ κι' ἀκόμα

πρὸς αὐτοὺς, καθὼς ὁ κύριος Ὁμύδιος ἐφθέγγετο, καὶ ἐξετάσετε τὸ ἀληθές.

οἱ δὲ εἶπον: "Ἡμεῖς, ὦ δέσποτα, δεῖ τὴν δικαίαν κρίσιν θέλοντες λοιπὸν ἱκετεύομεν σε τοῦ προτάξαι καὶ ἐλθεῖν τοὺς ἀρχοντας καὶ ἡγεμόνας.

προστάξαντος οὖν τοῦ βασιλέως καὶ εἰσελθόντων τῶν ἀρχόντων παρίσταντο γοῦν οἱ νετάρικαι καὶ οἱ παράμοναι, ὁ Κουβίδης τε καὶ Γαλέα, ἡ Ζαργάνα καὶ ἡ Ἐγκαρίς, ἡ Ἐγραυλὴ καὶ ἡ Κουτζουρίνα, ἡ Λακέρτα καὶ ὁ Δύχνος, τὸ Σκορπίδιον, ὁ Ἀντακόκυλλος, τὸ Σαυρίδιον, τὸ Ἀγέλι καὶ ἡ Ὀσμαρίδα.

καὶ προστάξας ὁ βασιλεὺς Κήτος ἔφεραν τὸν Τζήρον μετὰ κλοτζάτων καὶ τυμπανιστριῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν πραιτορα Μαζὸν καὶ Τριχέον τὸν κόμμητα καὶ σταθέντες εἰς τὸ μέσον ὅτε Τριχέος καὶ Μαζὸς εἶπαν τὸ ἀληθές, ὅτι ὁ Τζήρος παρώξυνεν ἡμᾶς.

εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Κήτος: Ἀληθῶς εἶπεν ὁ Τζήρος ὁ λειψαξούγγιος, ὅτι ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακίτουρνα ψευδῶς ἀνήγγειλαν τὴν βασιλείαν σου;

ἐκραξαν καὶ εἶπαν οἱ μάρτυρες, ὅτι μᾶλλον ψευδῶς ἀνήγγειλεν ὁ Τζήρος τὴν βασιλείαν σου.

ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Κήτος καὶ ὀρίσας μετὰ θυμοῦ μεγάλῳ ἤφεραν ψαλίδιον καὶ ἐκοψεν τὸ γένειον τοῦ Τζήρου καὶ ἔβαλε φωνὴν μεγάλην μετὰ κλαυθμοῦ ὁ Τζήρος καὶ εἶπεν: Ἀνάθεμά σε, Συναγρίδα, καὶ ἀνάθεμά τὸ γένος σου, καὶ ἐπάρας τὸ γένειον αὐτοῦ ἐπῆγεν καὶ ἔδειξεν τὸν τὸν ἀδελφόν του τὸν Τριχέον. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐκλαυσεν πικρῶς καὶ ὀδυνηρῶς καὶ εἶπε: Φεῖ τὸ τί ἐπαθεν ὁ ἀδελφός μου ὁ Τζήρος.

Τότε ἐκατηνέαστο τὸν Τζήρον ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν: Ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ τὸ στόμα μὴ ἐγλύσῃς. Τζήρε, καὶ ἡ τιμὴ σου νὰ εἶναι αὐτό, τὸ λέγουν φύλιν, καὶ ἀπὸ κλοτζάτων καὶ ὡς κλοτζάτω καὶ ἀπὸ βρωμαρέας μὴ ἐγλύσῃς, Τζήρε, Τζήρε!

καὶ εὐθύς κρᾶξαντες οἱ ἰχθύες ὅπαξ ἅπαντες εἶπαν: Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΣΥΚΑ--ΣΥΚΑ

"Όλα εἶναι φυσικά. "Όλα στὴν θέσιν των. Μὲ τὴν πλέον θαυμαστὴν ἀναλογίαν. Ἰδοὺ. Ἐδῶ εἶνε ἡ πολιτικὴ. Ὁ κ. Δηλιγιάννης, ὁ κ. Θεοτόκης, ὁ κ. Ζαΐμης. Πάρτε τρεῖς κληρικούς. Τρεῖς ἐπιστήμονας. Τρεῖς λογίους. Τρεῖς σοφοὺς. Τρεῖς στρατιωτικούς. Τρεῖς νευτικούς. Τρεῖς γνωστικούς ἀπὸ τὰ

ἄλλο τίποτα νὰ πάθουμε; Γιατί ἀνφοβᾶσαι τίποτα τέτοιο, στὸ καλὸ αὐτὸς ὁ φόβος' εἵμασθ' ἡμεῖς πρόθυμοι, ἀφοῦ σὲ γλυτώσουμε, νὰ ὑποφέρουμε καὶ τοῦτο τὸν κίνδυνον κι' ἀκόμη μεγαλύτερο, ἂν εἶν' ἀνάγκη. Ἄκου με, νὰ σὲ χαρῶ καὶ μὴν κάνης ἄλλοιως.

Σ. Κι' αὐτὴ τὴν ἐννοια ἔχω, Κρίτωνα, κι' ἄλλες πολλές.

Κ. Λοιπὸν νὰ μὴν τὴν ἔχης κι' αὐτὴ· γιατί πρῶτα πρῶτα δὲν εἶνε πολὺ στρογγυλὸ τὸ ποσὸ ποὺ ζητοῦν μερικοί, γιὰ νὰ σὲ γλυτώσουν ἀπ' ἐδῶ καὶ νὰ σὲ στείλουν ἔξω. Ἐκτός αὐτό, δὲ βλέπεις αὐτονοῦς τοὺς συκοφάντες; τί τιποτένιοι ποῦνε καὶ καθόλου δὲ θὰ χρειάζονται πολὺ ποσὸ γι' αὐτούς; Καὶ σὺ ἔχεις στὴ διάθεσί σου τὰ δικά μου χρήματα, ποὺ εἶναι, καθὼς νομίζω, ἀρκετὰ· ἐπειτα κι' ἂν ἀκόμα, ἔχοντας τὴν ἐννοια μου, στοχάζεσαι πῶς δὲν πρέπει νὰ ξοδεύης τὰ δικά μου, νὰ ποῦ εἶν' ἄλλοι ξένοι φίλοι μας ἐδώπερ, ἔτοιμοι νὰ ξοδέψουν· μάλιστα ἕνας κέρεσε ἐπιταυτοῦ ἀρκετὸ ποσὸ, ὁ Σιμμίξας ὁ Θηβαῖος· κι' ὁ Κέδνητας εἶν' ἔτοιμος κι' ἄλλοι πάρα πολλοί. Γιὰ τοῦτο, αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, νὰ μὴν ἀμελήσης νὰ σώτῃς τὸν ἑαυτὸ σου μετὰ τὸ νᾶχης αὐτές τις ἐννοιας. Μήτε νὰ σὲ δυσκολέψῃ ἐκεῖνο ποῦλεγε: στὸ Δικαστήριον, πῶς ἄμα βγῇς δὲ θὰ ξέρης τί νὰ κάνης τὸν ἑαυτὸ

σπήτια των. Τρεῖς τρελλοὺς ἀπὸ τὸ φρενοκομεῖον. Θὰ εὐρήτε ὅλους νὰ ὁμοιάζουν καταπληκτικῶς, ἕκαστος ἀπὸ τοὺς τρεῖς οἰουσδήποτε μὲ ἕκαστον ἀπὸ τοὺς τρεῖς κορυφαίους. Οἱ τρεῖς πρῶτοι ὑπόθεσε ὅτι ἐφτειάσθησαν ἀπὸ ἓνα καραγκιοζοπαίκτην. Ἀπὸ ἓνα Μίμαρον. Ὅτι ἐκόπησαν ἀπὸ τρία τραπουλόχαρτα. Καὶ ὅτι ἐπάνω σ' αὐτὰ τ' ἀχνάρια κόπτονται ὅλα τὰ ἄλλα καραγκιοζάκια. Οἱ Ὑπουργοί μας. Οἱ σοφοί μας. Οἱ καπεταναῖοι μας. Οἱ δάσκαλοί μας. Κάθε ἀνθρωπινὴ ὑπαρξίς λεγομένη: πολίτης Ἕλλην. Καὶ πολίτισσα. Διότι δὲν ἐξαιροῦνται αἱ Ἑλληνίδες.

Εἰς τὸ κράτος αὐτὸ τὸ καραγκιοζικὸν δὲν διατάσσουν τὴν κοινωνικὴν ἁρμονίαν οἱ δημοσιογράφοι. Ἐὰν ὑπάρχουν μερικοὶ ἐξαιρέσεις, ἐλάχιστα, δὴ τρεῖς, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἰδιότης των λογαριασμοῦ.

Αὐτὸ τὸ αἰδικὸς των λογαριασμοῦ πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν.

..

Προχθὲς συνάντησα εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας ἓνα γνώριμόν μου κύριον.

— Δὲ μοῦ λές ποῦ ποῦλοῦνε χτεσινὲς ἐφημερίδες;

— Νά, ἐκεῖ εἰς τὸ περίπτερον.

— Ἦέλω ν' ἀγοράσω τοὺς «Καιροὺς».

— Μπᾶ! Τι τοὺς θές;

— Τοὺς θέλει ἡ γυναίκα μου. Διαβάζει τὴν «Πάπισσα Ἰωάννα»!

Ἐκαταλῆχτε; Οἱ «Καιροὶ» ἔλυσαν τὸ πρόβλημα. Ἐφ' ὅσον ἐνησχολοῦντο εἰς σοβαρὰν, πιθανόν, δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν, πολιτικὴν, κοινωνικὴν, φιλολογικὴν, εἶχαν πάθει ἓνα εἶδος κυκλοφορικῆς ἀναιμίας. Ἐσταμάτησαν λοιπὸν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀδύσσου τῆς σεμνότητος εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλιναν. Καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὰ ὄργια. Ἡ σεμνὴ ἐφημερίς ἀπέβλεπε τὸν παρθενικὸν τῆς χιτῶνα—διὰ νὰ ἐμιλήσῃ ποιητικῶς—καὶ ὡς ἡθοποιὸς τῆς πλέον ἀσέμνου γαλλικῆς πρόζας κραιπαλεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἱπποκόμου τῆς ὑποκρινομένης καπνοῦ βασιλίσσαν Καρλότταν, ὀργιάζει εἰς τὸν κοιτῶνα ἐνὸς καλογήρου εἰς τὸν ρόλον τῆς Παπίσσης Ἰωάννας, κολυμβᾷ εἰς τὰ αἵσχη τῆς Σερβικῆς αὐτῆς ὡς Ἀράχα, μεταβάλλεται τέλοος εἰς τοῖδον τῆς Ἀλάμπρας διδούσα παραστάσεις μὲ κολυμπό, πυρκαϊές, γάττας καὶ εἰκόνας γυνα

σου. Γιατί καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη, ὅπου κι' ἀπᾶς, θὰ σ' ἀγαπήσουν· κι' ἂν θές νὰ πᾶς στὴ Θεσσαλονίκῃ, ἔχω γ' ὁ καίπερ πιασμένους φίλους, ποὺ μποροῦν νὰ σὲ περιποιηθοῦν πολὺ καὶ νὰ σοῦ δώσουν τὴν ἀσφάλεια ποὺ χρειάζεσαι γιὰ νὰ μὴ σὲ πειράξῃ κανένας στὴ χώρα.

V. Ἀκόμα, Σωκράτη, στοχάζουμαι πῶς οὔτε δικαίον πρᾶμα εἶν' αὐτὸ ποὺ κάνεις, νὰ προδώσης τὸν ἑαυτὸ σου, ἐνῶ μπορεῖς νὰ γλυτώσης; ἐσὺ πᾶς ἀπὸς σου νὰ πᾶς σὲ πράματα, ποὺ κι' οἱ ἐχθροί σου θὰ σ' ἐρριχναν πρόθυμα καὶ σ' ἐρριζαν θέλοντας νὰ σὲ καταστρέψουν. Ἐξὸν αὐτὸ καὶ τὰ παιδιὰ σου μοῦ φαίνεται πῶς προδίδεις, ποῦ, ἐνῶ μπορεῖς νὰ τὰ μεγαλώσης καὶ νὰν ἀναθρέψης, θὰν τᾶφίσης καὶ θὰ φύγῃς, κι' ὅσο στέκει στὸ χέρι σου ὅπου τύχη, ἐκεῖ θὰ καταντήσουν· καὶ φυσικὰ τὰ περιμένει τέτοια τύχη, σὰν ποῦ ἀπολαύουν συνήθως οἱ στυγερὰς τὰ ὀρφανὰ. Γιατί ἡ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κάνῃ παιδιὰ ἢ νὰ τραβᾷ μαζί τους μεγαλώνοντας τα· ὡς τὸ τέλος, κι' ἀνατρέφοντας. καὶ σὺ μοῦ φαίνεται πῶς προτιμᾷς τὰ παιδὲς εὐκολὰ ἐνῶ πρέπει, ὅποια θὰ προτιμοῦσε ἓνας καλὸς καὶ γενναῖος ἄνθρωπος, αὐτὰ νὰ προτιμᾷς, ἀφοῦ ἔχεις τὴν ἀξίωσιν πῶς σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ γιὰ τὴν ἀρετὴ φροντίζεις. Γιατί ἐγὼ τοῦλάχιστον καὶ γιὰ δικὸ σου

κὼν ἐν ἀδαμιαία περιβολῇ, μεῖς οὖν γενικὴν εἰς τὰς στήλας τῆς, μίαν πεντάραν.

Γιατί όλα αυτά; Γιατί! Μία κόρη όταν πεινᾷ γίνεται εὐκολώτατα εταίρα. Πουλιέται. "Ε, έτσι τώρα καὶ ἡ ἐφημερίς: «Καιροί», πουλιέται. Καὶ καλοπουλιέται μάλιστα.

"Ετσι πουλιέται καὶ ἡ «Ἀστραπή». "Ετσι πουλιέται... ὅποια θέλει. Θέλει; ὁ «Νουμάς» νὰ κυκλοφορήσῃ αὐρὸν εἰς εἴκοσι χιλιάδες φύλλα, ἀγαπητὲ φίλε μου Ταχκόπουλε; Ἀνάγγειλε: Τὴν Κυριακὴν ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες: τὸ ἐξοχὸν λυρικὸν ποίημα, ὁ «Ρόδινος κόσμος». Ταῦτο χρόνος δὲ καὶ τὸ ὑψίστου φιλολογικὸ ἐνδιαφέροντος ἀνάγνωσμα, ὁ «Ἀπομνημονεύματα μιᾶς κυρίας ὑψηλῆς περιωπῆς». Καὶ τρίτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ φύλλου ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες καὶ τὴν «Μακεδονικὴν μετ'... εἰκόνων»!

Διάβολε. "Αν με τέτοια ἀναγνώσματα δὲν κερδίσεις ὅσα χαρίζουν εἰς τὸν Μουρούζη δυνάστες ἐφημερίδες, αἱ ὅποιαι τὸν ἐστεῖλαν εἰς τὴν Ἀλάσκαν, δέχομαι νὰ με κάψουν, ὅπως μιὰ ἄλλη ἐφημερίς ψήνει κατ' αὐτὰς καὶ τρώγει νάυτα: Ἀμερικανούς. Νὰ ἐπρωγε τοὺλάχιστον Βουλγάρους! Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ ὀσφραίνουμένη τὴν κνίσσαν ψηνομένων ἀνθρώπων, ἂν ἔχομεν δύο καλὰ ἐφημερίδας, εἶνε ἡ μία

Ποιὸς φταίει λοιπόν; Δὲν σοὺ τὸ εἶπα; Κανεὶς δὲν φταίει. Δὲν φταίει ὁ κόσμος. Δὲν φταίμε ἡμεῖς. "Όλοι φταίμε. "Εν εἰς ἓνα διεθνὲς κοινωνιολογικὸ συνέδριον μᾶς ζήτησεν κατ' ὅς δειγμα τῆς ἀναπτύξεώς μας, τῆς κοινωνικῆς μας καταστάσεως, τί πρέπει νὰ στείλωμεν; Ὑποθετοὺ τὸ καλλίτερον νὰ στείλωμεν τὴν σειρὰν μιᾶς ἐφημερίδας: δύο-τριῶν ἐτών.

"Αν ὅμως στείλωμεν τὴν «Ἑστία» φέρ' εἰπεῖν; Θὰ τοὺς γελάσωμεν. Πρέπει νὰ τοὺς στείλωμεν τοὺς «Καιροὺς», τὴν «Ἀστραπή», τὴν... τὴν... τὴν...

Αὐτὰ εἶναι τὰ κάτοπτρα τῆς ὑποστάσεώς μας, πολιτικῆς, κοινωνικῆς, θρησκευτικῆς, διανοητικῆς, ἠθικῆς. Θέλεις καὶ συμπέρασμα; "Αν θελῇς νὰ μείνης δημοσιογράφος, κύριε Ἀλφά, κύριε Βῆτα, κύριε Χι, συμμορφώσου με τὸ γούστο τοῦ ὁμοῦ σου Ρωμηοῦ. Ἄλλως ν' ἀλλάξῃς δουλίτσα. Γιατί τὸ νὰ θέλῃς νὰ φτειάσῃς τοὺς Ρωμηοὺς γράφων τί κερδίζουν οἱ γκατροὶ καὶ τί δὲν τρώγουν οἱ δικηγόροι πηγαίνεις, ὄχι κατὰ διαδόλου, ἀλλὰ κατὰ Πτωχοκομίου!... ΤΙΜ. ΣΤΑΘ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΒΥΜΕΤΑΙ: Στὰ κίосκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμιονίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθιοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλμιατρειῶν), Σταθιοῦ Ὑπογείου σιδηροδρόμου (Ὁμιονία).

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ δέχεται ἀπὸ τίς ἐπαρχίαις καὶ τριμήνους συνδρομητάς, με δύο δραχμὰς προπληρωτέας τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΝΑ ΜΕΘΟΥΝΕ

κ' οἱ ὑπαξιωματικοὶ νὰ μεθοῦνε κ' οἱ καλόγεροι Κανέναν δὲν ἔμπορεῖ νὰ τοὺς ἐμπόδισῃ. Ἀνθρώποι εἶναι καὶ αὐτοί, καὶ σὰν ἄνθρωποι ἔχουν τὴς ἀδυναμίας τους, θᾶναι ἀνόητος δὲ ἐκεῖνος ποὺ θάρσῃ νὰ μᾶς πῇ πὼς ἡ στρατιωτικὴ ιστορὴ ἢ τὸ ρᾶσο εἶναι ἱκανὰ νὰ σκοτώσωμεν τὸ κτήνος ποὺ ὑπάρχει εἴτε ἀπὸ προγονικὰ ἀμαρτήματα εἴτε καὶ ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ ἀνατροφὴν στὴν ψυχὴ μερικῶν ἀνθρώπων.

Νὰ μεθοῦνε λοιπὸν καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεῦτεροι. Μὰ νὰ μεθοῦνε χωρὶς τὰ ξίφη τους οἱ πρῶτοι καὶ χωρὶς τὰ ρᾶσα τους οἱ δεῦτεροι.

Μεθυσμένοι ἦτανε καὶ οἱ ὑπαξιωματικοὶ ποὺ ἐχτύπησαν τὸν ἀνώτερόν τους στὴν ὁδὸν Πειραιῶς, μεθυσμέος ἦτανε καὶ ὁ ρασοφόρος ποὺ ἐγύριζε τρικλίζοντας μέρα μεσημέρι, ὅπως ἐγραψαν οἱ ἐφημερίδες, στὴν ὁδὸν Αἰόλου, περιγέλως τῶν παιδιῶν καὶ ντροπίασμα τῆς θρησκείας.

Νὰ δῆτε τώρα! "Αν οἱ ὑπαξιωματικοὶ δὲν εἶχαν κρεμασμένα τὰ σπαθιά στίς μέσες τους, δὲν θάγριεναν ὅταν τοὺς ἔκανε τὴν παρατήρησιν ὁ ἀνώτερός τους καὶ δὲν θὰ τὸν ἐστρωναν στὸ κυνῆγι καὶ αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του "Αν πάλι ὁ παπᾶς ἢ ὁ διάκος ἢ ὁ καλόγερος, καλὰ καλὰ δὲν θυμᾶται τί ἦτανε, ἀφῆνε τὸ ρᾶσο, στὴν κάμαρᾷ του πρὶν μπῇ σὴν ταβέρνα καὶ μπεκολογήσῃ, κανέναν δὲ θὰ παραξενευότανε ἂν τὸν ἔβλεπε καὶ στὸ βούρκο ἀκόμα νὰ κυλιέται.

Ἀφῆστε ὅμως τοὺς ρασοφόρους κατὰ μέρος. Αὐτοὶ καὶ ἂν μεθύσωμεν, κανενὸς κακὸ δὲν κάνουν. Μὰ οἱ κκ. σπαθοφόροι; "Α, γι' αὐτοὺς ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα. Τὸ μεθύσι τους ξεσπάει ὅχι μόνον στὴ ράχι τῆς πειθαρχίας, ἀλλὰ καὶ στὴ ράχι μας πολλὰς φορὲς. Βλέπετε, εἶναι αὐτὰ τ' ἀναθεματισμένα σπαθιά ποὺ ἄμα τύχῃ νᾶναι καὶ μεθυμένα, βλαστῆμα τα! Δὲν ξέρουν τί κύνουν.

Γι' αὐτὸ ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ φοβῆται τοὺς στρατιωτικούς. Τὰ σπαθιά στὴν ὑπερησία. Ἐξω ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν. Λεπτοκαλαμῆνιο μπασιτουνάκι στὸ χέρι, ἀπὸ τὸ νεοσάλλεγκτο ἴσα με τὸ στρατηγόν.

Δὲν θέλει, τῆς ἐρχεται ὁσχημα νὰ παλάξῃ τὰ πεζοδρόμια καὶ τὴς ράχες μὴς ἀπὸ τὰ σπαθιά; Τότε ἄς ἐπιβίβῃ τὴν ὑποχρεωτικὴν σπαθοφορία σὲ ὅλους μας. "Ετσι καὶ τὸ Κράτος μισθὰ προσιδίσῃ μιὰν ὁρὴν ἱσοτικωσύνης, καθαρῶς Μεσαιωνικὴν, καὶ τὰ σπαθιά τῶν στρατιωτικῶν μὴς ἢ ἐξουδετερωθῶν ἀπὸ τὸν πανσπασισμὸν αὐτόν.

ΕΝΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΟ

Ζήτημα ἀνακινήθηκε καὶ πάλι στίς στήλες τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων αὐτὲς τὴς μέρας: Πρέπει νὰ δέρνουν ἢ πρέπει νὰ μὴ δέρνουν οἱ ἀστυνόμοι καὶ οἱ ἀστυφύλακες;

Ἀπὸ μιὰ ἀστυνομικὴ σφαλιχὰ ἔμεινε ἀλλος ἓνας νέος: ἓνα ὀλόκληρο μῆνα. "Ὅσο δυνατὴ καὶ ἂν ἦταν ἡ σφαλιχὰ καὶ ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτη ἀκόμα, δὲν θάχανε τὴ λαλιά του, ἂν δὲν ἦταν ὑστερικός. "Ετσι εἶπεν ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἀποδείχτηκαν σωστὰ τὰ λόγια τῆς, ἀπὸ ἓ νέος ἐγιατρεύθηκε μόλις τοῦγινε κάποια ἀντινευρασθενικὴ θεραπεία.

καὶ γιὰ δικὸ μας, τῶν φίλων σου, λογαριασμὸ ντρέπομαι, μήπως φανῇ πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ δική σου ὑπόθεσις πῆρε τέλος ἀπὸ κάποια δική μας ἀνανδρία: καὶ ἡ ἀγωγή ποὺ ἔγινε, ἐνῶ μπορούσε νὰ μὴ γίνῃ, καὶ ἡ διαδικασία, ὅπως ἔγινε, καὶ αὐτὸ τώρα τὸ τελευταῖο, τὸ τρανότερο ὅλης τῆς κομωδίας: νὰ φαινόμεστε δηλ. πὼς ἀπὸ κάποια μας λιγοψυχία καὶ ἀνανδία βγάλαμε τὴν οὐρά μας ὅξω καὶ δὲ σὲ γλυτώσαμε. οὔτε σὺ τὸν ἐαυτό σου, ἐνῶ ἦταν τρόπος καὶ μπορούσε νὰ γίνῃ, καὶ λιγάκι μόνο ἂν ἤθελες νὰ ὀφελῇσθαι ἀπὸ μᾶς. Αὐτὰ λοιπόν, Σωκράτη, κύττα μήπως, ἐξὸν τὴν καταστροφὴν, μᾶς φέρουν καὶ ντροπὴ καὶ σὲ σένα καὶ σὲ μᾶς. Γι' αὐτὸ σκέψου, ποὺ σοὺ λέω. Κι' οὔτε νὰ σκέφτεσαι πειρὰ εἶναι ὥρα, παρὰ νᾶχῃς σκεφτῇ. Δὲ χρειάζεται πολλὴ συλλογὴ ἐδῶ: γιὰτί ὡς τὴν αὐριανὴ νύχτα ὅλ' αὐτὰ πρέπει νὰ πάρουν τέλος. "Αν περιμένουμε λίγο ἀκόμα, δὲ θὰ μπορεῖ πειρὰ καὶ δὲ θᾶνε τρόπος. Γι' αὐτὸ μὲ κάθε τρόπο, Σωκράτη, ἔλ' ἄκου με ποὺ σοὺ μιλῶ καὶ μὴν κάνῃς ἄλλοιως: γιὰ δόμα τοῦ Θεοῦ.

VI. Σ. Φίλε μου Κρίτων, τί νὰ σοὺ πῶ; "Η προθυμία σου πολὺ θάρρει, ἂν εἶχε καὶ κάποια ὀρθότητά: εἶδεναι ὅσο μεγαλῆτερη εἶναι τόσο πειρὰ δυσκολοκονόμητη. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξετάσωμε,

ἂν πρέπει νὰ τα κάνω αὐτὰ ποὺ λές ἢ ὄχι. Γιατί ἐγὼ ὄχι μονάχα τώρα, παρὰ ἤμουν πάντα τέτοιος, νὰ μὴν ἀκούω τίποτ' ἄλλο ὅξω ἀπὸ τὴν ἰδέαν ποὺ μοὺ φανῇ ἢ πειρὰ σωστή. ἐκεῖ ποὺ συλλογιέμαι. Κ' ἐκεῖνα ποῦλεγα τὰ περσμένα, δὲ μπορῶ τώρα, πὼς μοῦρθ' αὐτὸ τὸ ξαφνικόν, νὰν τὰ πετάξω στὴν πάντα, παρὰ καὶ τώρα ὅμοια ἀπάνου κάτου μοὺ φαίνονται καὶ τὰ ἴδια σὰν καὶ πρὶν παραδέχομαι καὶ τιμῶ. "Απ' αὐτὰ καλλίτερα ἂν δὲν ἔχομε νὰ λέμε σ' αὐτὴ τὴν περίστασι, νὰ ξέρῃς καλὰ πὼς δὲ θὰ πάω με τὴ γνώμη σου, καὶ ἂν μὲ πειότερες ἀκόμη μπαμπούλες ἡ δύναμη τῶν πολλῶν σὰν παιδιὰ μᾶς φροδερίζῃ, ρίχνοντα: κατὰμουτρά μας φυλακὰς καὶ θάνατους καὶ κατὰσχεσεις. Πὼς λές μπορούμε καλλίτερ' αὐτὰ νὰν τὰ ἐξετάσωμε; Θαρρῶ, ἂν πρῶτα πρῶτα πάρουμε νὰ δοῦμε αὐτὸ τὸ λόγο ποὺ λές: ἐσύ γιὰ τίς γνώμες τῶν πολλῶν, νὰ δοῦμε, κάθε φορὰ ἂν τὸ λέγαμε σωστὰ ἢ ὄχι, πὼς σ' ἄλλες γνώμες: πρέπει νὰ δίνῃ κανεὶς προσηχὴ καὶ σᾶλλες ὄχι. "Η μόνο πρὶν νὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ πεθάνω, τὸ βρῖσκαμε σωστὸ, μὰ τώρα πειρὰ μιὰ χαρὰ φανερώθηκε, πὼς εἶσαι γιὰ νὰ γίνεταί λόγος τὸ λέγαμε, ἐνῶ στάλῃθαι ἦταν παιχνίδι καὶ φλυαρία; Μάλιστα ἐπιθυμῶ, Κρίτων, νὰ ἐξετάσω μαζί μ' ἐσένα, ἂν ὁ λόγος αὐτός θὰ

μοὺ φανῇ κάπως ἄλλοιότικος: τώρα στὴ θέσιν ποῦμαι, ἢ ὁ ἴδιος, καὶ ἂν θὰ τὸν ἀφίσταμε νὰ πάρῃ στὸ καλὸ ἢ θάκούσωμε τί μᾶς λέει. Καὶ νομίζω ἔτσι δὲ διατυπώνουνται οἱ λόγοι αὐτοὶ ἀπὸ κείνους ποῦχεν τὴν ἰδέαν πὼς κατ' ἄλλους, καθὼς καὶ ἐγὼ τώρα ἔλεγα: πὼς ἀπὸ τίς γνώμες τοῦχουν οἱ ἄνθρωποι, πρέπει γι' ἄλλες νὰ νοιάζομαστε, καὶ γι' ἄλλες ὄχι. Τοῦτο, Κρίτων, στὸ ἔσο σοῦ, σοὺ φαίνεται πὼς δὲν τὸ λένε σωστὰ; Γιατί ἐσύ, ὅσο μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἄνθρωπος, εἶσαι ὅξω ἀπ' τὸ φόβον νὰ πεθάνῃς αὐρὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σὲ ξεγελάσῃ σοφοὶ ποὺ εἶναι μπρός σου. Σκέψου το λοιπόν: σοὺ φαίνεται ὄχι πολὺ σωστὰ νὰ λένε, πὼς πρέπει νὰ τιμᾷ κανεὶς ὄχι ὅλες τίς γνώμες τῶν ἀνθρώπων, παρὰ ἄλλες: νὰ τιμᾷ, καὶ ἄλλες ὄχι; Κι' οὔτε ὁλωνῶν, παρὰ μερικῶν μόνον, καὶ μερικῶν ὄχι; Τί λές; Αὐτὰ δὲν τὰ λένε καλὰ;

Κ. Καλὰ.

Σ. Λοιπὸν νὰ τιμᾷμε πρέπει τίς καλὰς, μὰ ὄχι καὶ τίς στραβὰς:

Κ. Ναι.

Σ. Καὶ καλὰς δὲν εἶναι οἱ γνώμες τῶν γνωστικῶν, καθὼς στραβὰς τῶν ἀμυκλῶν:

Κ. Πῶς δὲν εἶναι;

ὁκλουθεῖ!